

nyes pincsikutyák pórázon. 32. Üveges tót. 33. Pirosra festett víz. 34. Zöld festék. 35. Csősz. 36. Az úttesten labdát rúgó suhancok. 37. Sok-sok kerékpár. 38. Nemzetközi vásárok falragaszai. 39. Öreg néni, aki Mind-szentek óta először ballag az istenházába. 40. Fakadó gesztenyefaágak...

Negyvenet számoltunk össze s jegyeztünk föl hamarjában, negyven rég látott, tavalyi kedves ismerőst. De van még sok-sok. A tavasz diadalmenetben vonul be az erdőbe, a hegyekre, az utcákra, fényes segédlettel...

-i

1931. április 24., péntek, 5. old.

Szomorú idill a cselédszerzőnél

Háztartási alkalmazottak, akik kereskedelmi érettségivel, zenetanárnői képesítéssel rendelkeznek, s angolul tudnak – A francia pénzügyminiszter magyar alkalmazottjai

Szín: A háztartási alkalmazottakat elhelyező intézet. Idő: 1931. április 15, délelőtt tizenkét óra. Személyek: százhusz háztartási alkalmazott, Cselédszerző, Egyetlen Nagysága.

A százhusz háztartási alkalmazott egymás hegyén-hátán szorong a helyiségben. Körös-körül a fal mellett lapuló keskeny padon is szorosán ülnek egymás mellett. A háztartási alkalmazottak áradata már-már kiöntéssel fenyeget. A bejárást is ellepi. Künn az utcán is állanak lányok.

Cselédszerző (a kis íróasztal előtt ül.)

Nagysága (átfurakodik a tömegen. Öltözéke pont olyan, mint bármelyik háztartási alkalmazotté: szürke felöltő, kis kalap, selyemharisnya. Szája kissé ki van pirosítva, mint a legtöbb háztartási alkalmazotté.)

Nagysága: (némi gúnyos kárörömmel.) Van lányuk?

Cselédszerző (humorral.) Akad egy-kettő. Milyent méltóztatik parancsolni?

Nagysága: Jót.

Cselédszerző: Szobalányt, szakácsnőt?

Nagysága: (kissé halkabban.) Mindenest.

Cselédszerző: Mennyit tetszene fizetni?

Nagysága: Az attól függ.

Cselédszerző: (reménytelen hangon.) Kati.

(Egyik Kati előlép. Rejtély, honnan tudja, hogy őt értették. Ugyanis csaknem a felének Kati a neve.)

(Nagysága halkán tárgyal Katival. Majd még egy Katival, utána még egygel, később gyors egymásutánban két Mariskával, egy Terézzel, végül még egy Katival. Aztán anélkül, hogy bármelyiket fölfogadta volna, ajkát biggyeszte távozik. Ezek a halk párbeszéddek merőben másképp zajlottak most le, mint mondjuk még ezelőtt két esztendővel. Ezúttal csak a Nagysága kérdezett, s a lányok halkán, szerényen feleltek. A Katik, Mariskák s a többi is mind három-öt éves bizonyítvánnyal rendelkeztek, hajlandók lettek volna húsz százalékkal kevesebb bérért elszegődni, mint amennyit előző helyükön kaptak. Nem ragaszkodtak se személyzeti szobához, se minden vasárnapi kimenőhöz, nagymosást, vasalást szívesen vállaltak volna. A nagysága mégsem elégedett meg velük, hanem továbbment válogatni, egy másik helyszerzőhöz.

A Cselédszerző s a Lányok magukra maradnak. Több nagysága már nem jön.)

Első lány: Már két hónapja járok ide nap nap után.

Második: Én három hónapja.

Harmadik: Nekem kereskedelmi érettségim van.

Negyedik: Nekem zenetanárnői képesítésem.

Ötödik: Én angolul is tudok egy keveset.

Hatodik: Nekem már egy vasam sincs. Mindenem zálogban van. Nem tudom, miből fizetek a szobaasszonynak.

Hetedik: Én már csak luminállal tudok elaludni, olyan ideges vagyok.

Nyolcadik: Mindnyájan idegesek vagyunk. Bosszúság mindig volt, de ma mindenki ideges, a lány is, a hölgy is.

Cselédszerző: (magába dűnnyög.) Hát még én milyen ideges vagyok. Ma két éve negyvennyolc lányt helyeztem el ezen a napon. Tavaly már csak nyolcat. Azt hittem, ennél rosszabb nem lehet. Ma egyet sem. Miből fizetek házbért? A hölgyek lehetetlen kívánságokkal állanak elő. Tudják, hogy lánybőség van, s ezért túl sok munkát követelnek tőlük. Egy ember végre csak egy ember. Aztán az a bizalmatlanság minden vonalon. Hiába mondom, hogy jó a lány, nem hiszik. Minden lány felől tudakozódnak előbbi gazdáitól. Pedig az is megeskik, hogy akik maguk szeretnék vissza a régi jó lányt, már csak emiatt is rossz tudósítást adnak róla. Még a francia pénzügyminiszternek is én küld-

tem lányt, szakácsnőt is, szobalányt is. Valamikor Londonba, Amszterdamba, Milánóba, Svájcba helyeztem el lányokat. De ma, ma az utcasöpörtől a miniszterig mindenki belekontárkodik az én mesterségembe. Régente ilyenkor, amikor a falusi lányok hazamentek, alig akadt lány a boltomban. Ma aznap, hogy beszüntetik a fűtést, ezer meg ezer helyről küldik el a lányt. Nincs „személyzet”, legföljebb „lány” van. Ma nincs „személyzeti szoba”, jó ha egy kis lyuk cselédszoba akad. Mi lesz velünk?

(A lányok sóhajtoznak, jobbra-balra dülöngélnek, váltogatják az ácsorgásban elfáradt duzzadt, fájós lábukat. Egy öreges, fekete fejkendő s szakácsnő a pad szélső sarkában elaludt a fülledt melegben. Félrebillent fejével horkol. Vajon miről álmodik? Bontott libáról, nagy libamájról s olvasatlan kockacukorról.)

1931. április 30., csütörtök, 6. old.

Budapest a cukrászok fővárosa!

Visszatérő zarándokok –
Az édesipar keserű panaszai

Acukrász ipartestület huszonötéves fönnállása és ünnepélyes zászlószentelése alkalmából vagy száznyolcvan külföldi cukrász érkezett Budapestre. Valamennyi kék-fehér cukrász-szín szalagocskával díszített ezüst jelvényt hord kabátja hajtókájában. A jelvény két oroszlánt ábrázol, mely hatalmas, koronával ékített tortát emel. Németországból, Ausztriából, Lengyelországból, Csehországból s a megszállt területekről jöttek ide cukrászok. Két olasz is van közöttük s egy párizsi. Berlinből ketten jelezték